

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Zonnepark Meerstad-Noord

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport

19 december 2022 / projectnummer: 3632

1 Voorlopig advies over het MER in het kort

De gemeente Groningen wil samen met TenneT en Enexis in het gebied Meerstad-Noord een zonnepark van maximaal 175 hectare bouwen. Daarnaast is een nieuw hoogspanningsstation nodig, onder andere om de opgewekte energie te kunnen transporteren. Beide dragen bij aan het Groningse doel om in 2035 CO₂-neutraal te zijn. Andere doelen van Meerstad-Noord zijn het ontwikkelen van meer natuur, waterberging en recreatie. De gemeente wil nu verder met het zonnepark en het hoogspanningsstation. Het milieueffectrapport (MER) gaat dan ook vooral hier op in.¹ De gemeente heeft de Commissie gevraagd te adviseren over het MER.

De Commissie heeft in dit advies alleen de juistheid en de volledigheid van de milieugevolgen van het zonnepark en het hoogspanningsstation beoordeeld. Tegen de achtergrond dat dit MER een deeluitwerking is van de gebiedsvisie Meerstad-Noord, bedoeld om vergunningprocedures voor een zonnepark en een nieuw hoogspanningsstation te ondersteunen.

Wat blijkt uit het MER?

Het rapport onderzocht of er alternatieve locaties beschikbaar zijn voor het zonnepark en het hoogspanningsstation en of deze zwaarwegende voor- of nadelen hebben vanuit milieu-perspectief. Verder is ingegaan op milieueffecten van enkele varianten voor de inrichting van het zonnepark en van het hoogspanningsstation. Zo beschrijft het MER onder meer de energieopbrengst van het park, effecten op landschap en natuur én de geluidsbelasting en magneetvelden vanuit het hoogspanningsstation. Het rapport geeft aan dat op verzoek van de gemeente er geen voorkeursalternatief is. De gemeente wil namelijk eerst het participatietraject afwachten en tot die tijd geen (voorlopige) ontwerpkeuzes vaststellen.

Wat is het voorlopige advies van de Commissie?

Alternatieve inrichtingen voor het hele gebied voor gemeentelijke doelen - zoals voor natuur, waterberging en recreatie - ontbreken in dit MER.^{1,2} De Commissie wijst de gemeente op de noodzaak voor heel Meerstad-Noord de milieugevolgen nog in samenhang in beeld te brengen.

Zoals gezegd, richt de Commissie zich in dit advies op de milieugevolgen van het zonnepark en het hoogspanningsstation. **De Commissie signaleert dat in het MER belangrijke milieu-informatie ontbreekt voor (vergunning)besluiten hierover.** Het gaat om het volgende:

- **Projectbeschrijving en voorkeursalternatief zonnepark en het hoogspanningsstation.** Het is nog onduidelijk waarvoor straks precies (vergunning)besluiten worden aangevraagd, wat de milieugevolgen daarvan zijn en hoe tot deze keuze is gekomen.
- **Energieopbrengst zonnepark.** De beschreven energieopbrengsten bevatten enkele onvolkomenheden en zijn daardoor onduidelijk.
- **Landschap en natuur.** Het groenblauwe raamwerk van het zonnepark - uit het op zichzelf goed ontworpen basismodel uit de gebiedsvisie (zie figuur 1) - vraagt om verdieping en onderbouwing. Hierin schiet het MER tekort.

¹ Uitwerking van andere gemeentelijke doelen voor dit gebied en de beschrijving van de milieugevolgen daarvan in het MER, heeft nog niet of in zeer beperkte mate plaatsgevonden. Denk aan gemeentelijke doelen voor natuurontwikkeling, recreatie, waterberging, bodemdaling, veenoxidatie, cultuurhistorie, herstel van de oude rivier Fivel en energieopslag, én ook een nieuwe toekomst voor de NAM-locatie en besluitvorming over het zogenaamde Hyperlooptestcentrum.

² Zie bijvoorbeeld pagina 21 van het MER *'...Het realiseren van een gebied met een verbetering ten opzichte van de huidige situatie op de onderdelen natuur, waterberging en recreatie.'*

- **Onderbouwing positieve invloed op landschap, veenbehoud en natuur.** De onderbouwing van de beschreven invloed is soms lastig navolgbaar en op onderdelen mogelijk te rooskleurig.

Het aanvullen van bovenstaande informatie is volgens de Commissie essentieel om het belang van natuur en milieu volwaardig mee te kunnen wegen bij (vergunning)besluiten over het zonnepark en het hoogspanningsstation. Zij adviseert daarom te wachten met deze besluiten en eerst het MER aan te (laten) vullen.

De gemeente heeft aangegeven dit advies over te nemen en zal het MER (laten) aanvullen. Zij zal het aangevulde MER opnieuw aan de Commissie voorleggen voor een definitief advies.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar voorlopige advies toe.

Figuur 1, Basismodel ontwerp en landschappelijk inpassing gebiedsvisie Meerstad-Noord (bron: MER). In het midden is het langgerekte 'hyperlooptraject'³ van ongeveer 2,7 kilometer goed zichtbaar.

³ Zie voor meer informatie over de hyperloop <https://gemeente.groningen.nl/hyperloop-testcentrum>.

Aanleiding MER

De gemeente Groningen gaf eerder in haar NRD⁴ aan dat een nieuw bestemmingsplan en (omgevings)vergunningen nodig waren.

Uit het MER blijkt nu dat de procedure gewijzigd is en eerst besloten gaat worden over het zonneveld en het hoogspanningsstation.⁵ Een bestemmingsplanwijziging is op dit moment niet aan de orde. De gemeente zal volgens het MER later nog afwegen welke procedure dan gevolgd gaat worden, onder de huidige Wet ruimtelijke ordening of de toekomstige Omgevingswet.⁶ Voordat hierover besloten zou worden moesten de milieugevolgen onderzocht worden in een milieueffectrapport.⁷

Waarom een m.e.r.-procedure?

Voor de besluitvorming over activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben is een MER vereist. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke activiteiten het kan gaan. De gemeente geeft aan dat een MER voor het zonneveld en het hoogspanningsstation onder meer aan de orde is vanwege categorie D9 Besluit m.e.r. (een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan).

De gemeente Groningen heeft niet eerst beoordeeld of voor het zonneveld en het hoogspanningsstation een zogenaamd project-MER nodig is, maar heeft er vrijwillig voor gekozen om deze beoordeling over te slaan en direct een milieueffectrapport op te stellen.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer, in dit geval de gemeente Groningen. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad of Burgermeesters en Wethouders van Groningen – besluit.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer [3632](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

⁴ Zie pagina 6 van de [Notitie Reikwijdte en Detailniveau \(commissiemer.nl\)](#) van de gemeente.

⁵ De gemeente gaf bij navraag door de Commissie aan dat het waarschijnlijk vergunningbesluiten zullen worden. Er zijn echter nog geen vergunningen aangevraagd, zie ook de website van de gemeente: [Gebiedsvisie Meerstad-Noord | Gemeente Groningen](#) .

⁶ Zie pagina 3 van het MER, hierbij speelt ook het verzoek van TenneT een rol dat de hoogspanningsstations bij voorkeur publiekrechtelijk beschermd dienen te worden in een bestemmings-/omgevingsplan, en niet met een omgevingsvergunning voor afwijking.

⁷ Zowel bij de Groningse Omgevingsvisie als de gebiedsvisie Meerstad-Noord was destijds geen milieueffectrapport opgesteld.

2 Toelichting op het voorlopige advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar voorlopige oordeel toe en geeft zij adviezen voor de op te stellen aanvulling. Deze adviezen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen bij de besluitvorming door de gemeente(raad) van Groningen.

De gemeente heeft de Commissie gevraagd te adviseren over het MER Meerstad-Noord. De Commissie was in de veronderstelling dat in het MER alle toekomstplannen voor dit gebied onderzocht zouden worden.⁸ Alhoewel in de eerste hoofdstukken deels wel onderzoek aangekondigd wordt naar deze toekomstplannen, beperken de verdere hoofdstukken van het MER zich tot de milieugevolgen van het zonnepark en het hoogspanningsstation. De Commissie heeft in dit advies dan ook alleen de juistheid en de volledigheid van de milieugevolgen van het zonnepark en het hoogspanningsstation beoordeeld.

Uitwerking van andere doelen voor dit gebied⁹ en de beschrijving van de milieugevolgen daarvan, heeft dan ook nog niet of in zeer beperkte mate plaatsgevonden. Onduidelijk is nog in welk kader dit later zal gebeuren.

De Commissie wijst de gemeente op de noodzaak voor heel Meerstad-Noord de milieugevolgen in samenhang in beeld te brengen. Dit is nu immers nog niet gebeurd. Zij vraagt daarbij in het bijzonder aandacht voor de ruimtelijke impact van de combinatie van het zonnepark en de 2,7 km lange hyperloop. Dit is uiteraard afhankelijk van definitieve besluitvorming over de hyperloop.¹⁰

2.1 Beschrijving project en motieven voorkeursalternatief

Eén van de bedoelingen van milieueffectrapportage is duidelijk te maken waarvoor toestemming wordt gevraagd (en waarvoor niet) en hoe initiatiefnemers tot die keuzes gekomen zijn. Hierdoor kunnen overheden (in dit geval de gemeenteraad en vergunningverleners) tijdig beschikken over juiste en complete informatie over omgevingseffecten. Een inhoudsvereiste van een 'project-MER' is dan ook dat deze een beschrijving geeft van onder meer 'het ontwerp, de omvang en andere relevante kenmerken van het project' en van de 'belangrijkste motieven' voor de keuze van het voorkeursalternatief.¹¹ Het MER bevat deze informatie echter niet.¹²

De Commissie vindt het belangrijk deze informatie alsnog beschikbaar te maken. Hierdoor kunnen raad en vergunningverleners hier nog rekening mee houden bij de door hun te maken afwegingen.

⁸ Zij heeft hier eerder ook op verzoek van de gemeenteraad van Groningen ook over geadviseerd, zie <https://commissiemer.nl/docs/mer/p36/p3632/a3632rd.pdf>.

⁹ Denk aan gemeentelijke doelen voor natuurontwikkeling, recreatie, waterberging, bodemdaling, veenoxidatie, cultuurhistorie, herstel van de oude rivier Fivel en energieopslag, én ook een nieuwe toekomst voor de NAM-locatie en besluitvorming over het zogenaamde Hyperlooptestcentrum.

¹⁰ Voor zover de Commissie bekend is hiervoor nog geen toestemming voor gegeven door de gemeente.

¹¹ Wet milieubeheer, art. 7.23 lid 1 onder a en d.

¹² Het MER geeft namelijk aan dat er op verzoek van de gemeente geen voorkeursalternatief is. Het ontwerp, de omvang en andere relevante kenmerken en de milieueffecten hiervan zijn logischerwijs dan ook niet weergegeven. Reden is dat de gemeente eerst het participatietraject wil afwachten en tot die tijd geen (voorlopige) ontwerpkeuzes vaststellen.

De Commissie merkt tot slot op dat zij niet de beschikking heeft over ontwerpbesluiten¹³ en daarom uit moet gaan van hetgeen hierover in het MER beschreven is. Mocht later blijken dat hierin wijzigingen optreden - bijvoorbeeld vanwege de vaststelling van het voorkeursalternatief, het mogelijk maken van andere activiteiten, of vanwege wensen van de raad - dan moeten de milieugevolgen hiervan nog worden verwerkt, anders kan het MER niet 'ten grondslag liggen aan het besluit' en is het niet bruikbaar. De gemeente Groningen zal dit te zijner tijd zelf nog moeten nagaan.

De Commissie adviseert daarom in een aanvulling op het MER, voorafgaand aan vergunningbesluiten, het volgende op te nemen:

- een duidelijke projectbeschrijving van het zonnepark en het hoogspanningsstation;
- een overzicht van de 'belangrijkste motieven' voor de keuze van het voorkeursalternatief. Houd hierbij rekening met de adviezen voor de aanvulling in de volgende paragrafen.

2.2 Energie en klimaat

Zonnepark Meerstad-Noord is niet met naam genoemd in de recente 'Regionale energiestrategie 1.0 Groningen' (RES 1.0). De eerdere Omgevingsvisie 'Levende Ruimte' met daarin het doel 'Groningen klimaatneutraal 2035' maakt wel melding van dit project. Het valt de Commissie op dat er enkele onvolkomenheden zijn in de beschreven energieopbrengsten van de varianten. Hierdoor is de omvang van de energieopbrengst van de verschillende varianten onduidelijk.¹⁴ Dit is relevant om afwegingen over deze varianten en over de beschikbare netcapaciteit te kunnen maken.¹⁵ Ook in het licht van klimaat- en energiedoelen van Groningen en de RES 1.0.

De Commissie adviseert daarom in een aanvulling op het MER, voorafgaand aan vergunningbesluiten, het volgende uit te werken:

- consistente opbrengstmodelleringen, waaruit blijkt hoe de energieopbrengst van het zonnepark varieert bij verschillende inrichtingsalternatieven;¹⁶
- de invloed van de inrichtingsvarianten op de benodigde netwerkcapaciteit;
- de bijdrage aan klimaat- en energiedoelen van Groningen en de regio (RES 1.0) van de verschillende inrichtingsalternatieven.

¹³ Ontwerpbesluiten zijn nog niet opgesteld door Groningen. Er zijn daarnaast in het MER nog geen ontwerpkeuzes beschreven en vastgesteld in het kader van een voorkeursalternatief.

¹⁴ Bij de het modeleren van de opbrengst valt op dat de parameters voor de varianten niet overal overeenkomen. Hierdoor is het rapport in zijn geheel op dit onderdeel lastig te volgen. Zo is in de bijlage (MER pagina 294, tabel 1) als referentie 'basis Zuid' genomen voor de berekening, terwijl in hoofdstuk 12 als referentie Noord-Zuid staat. De opbrengsten van andere varianten zijn van de referentie afgeleid, welke referentie is onduidelijk.

¹⁵ In de samenvatting op pagina 5 is aangegeven dat de Oost-West oriëntatie meer energie oplevert, maar dat dit lastiger in te passen is op het netwerk. Het beeld van de Commissie is juist dat normaliter de Zuidoriëntatie de hoogste opbrengst heeft met de hoogste pieken (midden op de dag) en daarmee het netwerk zwaarder belast. Oost-West daarentegen levert wat minder op maar belast door betere spreiding van de pieken het netwerk minder. Voor Noord-Zuid geldt een vergelijkbare redenering waarbij de piek op Zuid uiteraard groter is dan die ten gevolge van Noord.

¹⁶ De Commissie kan zich voorstellen dat puur Zuid de referentie is waarmee men modelleert. Gebruik daarbij de oriëntatiekeuzes Oost-West en Noord-Zuid met de onderlinge afstanden 0,5 meter (m), 2,5 m, 3,4 m, 3 m en 6 m als inrichtingsvarianten. En geef vervolgens in tabellen in het rapport aan wat verschillende inrichtingsvarianten doen met de opbrengstcapaciteit.

2.3 Landschap en natuur: verdieping en onderbouwing

Uit het MER blijkt dat het basismodel van de visie Meerstad-Noord leidend is (zie figuur 1). Dit basismodel is volgens de Commissie ook goed ontworpen. Voorbeelden hiervan zijn het voortbouwen op verkaveling-structuren, ruime en logische dimensies van het groenblauw-raamwerk van het zonnepark en de (cultuur)historische inbedding van de rivier de Fivel.

De Commissie constateert dat het basismodel nog wel om verdieping en onderbouwing vraagt vanuit landschap en natuur. In het bijzonder omdat het oppervlak van het zonnepark en de daaraan verbonden groenstructuren een groot deel van het gebied van de gebiedsvisie Meerstad-Noord beslaat. Zij heeft dit eerder ook geadviseerd in haar NRD-advies. Deze verdieping is echter achterwege gebleven. De verdieping is ook relevant om de in het MER vermelde positieve scores voor landschap, veenbehoud en natuur te onderbouwen.

Het groenblauwe raamwerk van het basismodel (zie figuur 1 van dit advies) kan (nog) op verschillende wijze worden uitgewerkt. In het MER zijn nu alleen technische variabelen gebruikt voor het zonnepark. Voor landschap en natuur zijn echter ook keuzes te maken. Ook voor de lange termijn (na verwijdering van het zonnepark) is verdere uitwerking van de landschappelijke impact en de verschillende inrichtingsmogelijkheden relevant. De Commissie vindt uitwerking op de volgende punten nodig:

- een overzicht van mogelijke inrichtingen van het groenblauwe raamwerk van het zonnepark;
- concretisering van de legenda-eenheden van het basismodel (zie figuur 1 van dit advies).¹⁷ Onderbouw daarbij welke natuurwaarden ontwikkeld kunnen worden en waarom. Dit is ook relevant in het kader van afwegingen over de in hoofdstuk 4 van het MER beschreven alternatieven over de omvang van het zonnepark die nu voor liggen;
- natuur en landschapswaarden van de eindinrichting na verwijdering van het zonnepark¹⁸.

Beschrijf op basis van bovenstaande één of meerdere hoofdideeën voor het groenblauwe raamwerk van het zonnepark. De Commissie vindt het essentieel dat op basis hiervan tenminste één ruimtelijk hoofdidee beschikbaar komt dat richting geeft aan de veelheid van keuzes.¹⁹ Deze verdieping is mogelijk ook belangrijk vanwege de provinciale verplichting²⁰ om in het kader van de vergunning een inrichtingsplan uit te werken.²¹

De Commissie adviseert daarom in een aanvulling op het MER, voorafgaand aan vergunningbesluiten, het groenblauwe raamwerk van het zonnepark verder uit te werken.

Ga daarbij in op:

- tenminste één ruimtelijk hoofdidee dat richting geeft aan de veelheid van keuzes;
- concretisering van de legenda-eenheden van het basismodel;
- de beoogde eindinrichting na verwijdering van het zonnepark.

¹⁷ De legenda-eenheden van het basismodel zijn generiek en vragen om een gebiedsspecifieke uitwerking. Welke vegetatie- en beplantingstypen zijn kansrijk gegeven de bodemsamenstelling en droogtelegging van de locatie en welke relaties zijn er met de omgeving?

¹⁸ Het MER geeft aan dat het zonnepark tijdelijk is (zogenaamd pauzeland), de provinciale verordening staat een duur van maximaal 30 jaar toe, de precieze vergunninglooptijd van dit park is nog niet bekend.

¹⁹ Voorbeelden van een ruimtelijk hoofdidee zijn een 'duurzaamheidspark' waarin de duurzaamheidsambities van Groningen in samenhang vorm krijgen, een 'bewoners-inpassing' die ruim baan geeft aan de wensen van omwonenden of een meer 'wetland/moerasachtige'-inrichting voor natuur.

²⁰ Zie pagina 46 en 47 van de [Omgevingsverordening - geconsolideerde versie juni 2022.pdf \(provinciegroningen.nl\)](#).

²¹ Het MER benoemt weliswaar de deze randvoorwaarde op pagina 17 en 19, maar gaat hier verder niet meer op in.

2.4 Onderbouwing beschreven milieugevolgen

De Commissie heeft een aantal kanttekeningen bij de beschreven positieve invloed op landschap, veenoxidatie en natuur. Mogelijk is het geschetste beeld te rooskleurig. Het lijkt de Commissie logisch de benodigde betere onderbouwing te maken aan de hand van de hierboven genoemde verdieping van het groenblauwe raamwerk van het basismodel. Ook zijn de aanlegeffecten van het zonnenveld en van de eindsituatie (herinrichting en verwijdering van het veld) niet apart beschreven. Hieronder gaat de Commissie hier in meer detail op in.

Landschap

De landschappelijke onderbouwing in het MER is soms lastig te volgen.²² Het knelt met name op het niveau van het plangebied. Hier zijn de minimale, gemiddelde en maximale inrichtingsalternatieven volgens het MER weinig onderscheidend. Echter het is moeilijk voor te stellen waarom 'het gemiddelde alternatief' positiever scoort op 'invloed op landschappelijke structuren' en 'kwaliteit van de opstelling' dan 'de minimale'. 'Het gemiddelde alternatief' heeft immers minder ruimte voor natuur en landschapsstructuren. De varianten waren daarbij juist ontworpen met het doel om onderscheidend te zijn. Voor afwegingen over de omvang en inrichting van het zonnepark, die nu voor liggen, zijn goed onderbouwde landschappelijke scores essentieel.

Het MER bevat geen beeldmateriaal van de inrichtingsalternatieven.²³ Om landschappelijke scores te onderbouwen en het mogelijk te maken voor de lezer om zich een goed beeld te vormen van de verschillende inrichtingen zijn 3d-visualisaties wel nodig.²⁴

Weidevogels

De beoordeling van het effect op natuur in het MER lijkt niet consistent. Het MER stelt dat de nieuwe natuur tussen de panelen een hogere waarde zal hebben dan de bestaande waarden.²⁵ Eerder in het MER²⁶ is genoemd dat in het plangebied nu tureluur, graspieper en veldleeuwerik broeden. Veldleeuwerik heeft een landelijk 'ongunstige Staat van Instandhouding' en het plangebied lijkt een belangrijk regionaal bolwerk. Ook tureluur heeft een 'ongunstige Staat van Instandhouding'. De realisatie van het zonnepark en de beoogde nieuwe natuur hebben een negatief effect op deze soorten, omdat ze van open grasland afhankelijk zijn. De positieve score op natuur in het MER ten opzichte van de bestaande waarden is daarmee lastig navolgbaar.

Voor de positieve effecten van het zonnepark²⁵, is in het MER verder verwezen naar de groene zone²⁶. De daadwerkelijke inrichting is echter nog onduidelijk en staat nog niet vast.²⁷ Het MER noemt vrij generiek nieuwe soortgroepen, waarbij ervanuit gegaan wordt dat er een verschuiving plaatsvindt. Door de zeer algemene beschrijving ontbreekt een

²² Bijvoorbeeld, wat betreft de locatiekeuze zou 'Meerstad-Noord' positiever moeten scoren ten opzichte van Alternatief 1 en 2 vanwege de koppeling aan het Damsterdiep ('ruimtelijke structuurdrager') en de ligging bij de stad. Wat betreft de locatie van hoogspanningsstation zou West logischerwijs positiever moeten scoren vanwege clustering met NAM-terrein en dezelfde kavelrichting die bijdragen aan een rustig beeld.

²³ Het in het MER genoemde online beeldmateriaal van de hyperloop geeft geen goed beeld, omdat de leesbaarheid van deze beelden erg lastig is, daarbij zijn ze van grote afstand en erg weids.

²⁴ In haar eerdere NRD-advies geeft de Commissie al adviezen voor deze visualisaties.

²⁵ Zie MER paragraaf 6.4.5.

²⁶ Zie MER paragraaf 6.2.1.

²⁷ Zie ook eerder in het advies.

onderbouwing dat de benoemde soorten ook daadwerkelijk zullen verschijnen.²⁸ Ook gaat het MER niet in op hoe dit wordt gecontroleerd (monitoring) en wat gedaan wordt wanneer blijkt dat de soorten niet in het plangebied komen. In dat geval wordt de beoogde plus van natuur niet verwezenlijkt.

Veenbehoud

Het MER beschrijft dat het voor optimaal veenbehoud wenselijk is in de gehele polder Lageland maatregelen te nemen, dus ook buiten het plangebied zelf. Ook nadelen, kennisleemtes en kosten van aanpassing van het watersysteem zijn aangegeven. Vervolgens is aangegeven dat alleen gefocust wordt op de gronden binnen het plangebied. Het MER geeft tot slot aan dat dit later nog verder moet worden uitgewerkt.

Nu het tegengaan van veenoxidatie nog geen onderdeel is van het project, is de aangekondigde positieve invloed hiervan niet onderbouwd. Mogelijk zijn er ook noodzakelijke randvoorwaarden om het zonnepark en veenbehoud te laten samengaan. Denk daarbij aan de omgang met aanleffecten (grondwaterbemaling)²⁹ en een grondwaterbeheer op maat met peilvakken binnen Meerstad-Noord. Dit is niet duidelijk.

De Commissie adviseert daarom in een aanvulling op het MER, voorafgaand aan vergunningbesluiten, de milieugevolgen van voor landschap, natuur en water (veenbehoud) voor het uitgewerkte groenblauwe raamwerk van het zonnepark (zie eerder in dit advies) te onderbouwen. Beschrijf daarbij:

- zowel de effecten van de aanleg-, de gebruiks- en de eindfase;
- welke consequenties dit heeft voor de weergegeven effectscores in het MER;
- noodzakelijke maatregelen, zoals water- en groenbeheer in de verschillende fases.

²⁸ De populaties van Ringmus en Patrijs hebben bijvoorbeeld een sterk negatieve trend en beide soorten hebben een beperkt dispersievermogen. De kans dat deze soorten zich vestigen is daarmee niet op voorhand zeker. De overige genoemde soorten zijn wel mobieler en hebben een stabiele of positieve trend, en zijn ook meer opportuun. Door de gunstige Staat van Instandhouding van deze algemenere soorten is de vraag of dit dus een positieve score kan opleveren ten opzichte van de negatieve Staat van instandhouding van onder meer Veldleeuwerik en Tureluur.

²⁹ Het MER noemt op pagina 4 grondwatereffecten bij de aanleg van het hoogspanningsstation en dat dit één van de redenen is voor het opstellen van het MER, het MER werkt dit verder nog niet uit. Op pagina 88 is wel gesteld dat geen effecten worden verwacht omdat het tijdelijk is.

BIJLAGE 1: Projectgegevens voorlopige toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

drs. Matthijs Beke

dr. Theo Fens

ir. Arjen Goutbeek

drs. Sjoerd Harkema (secretaris)

ir. Berdie Olthof

ir. Harry Webers (voorzitter)

Besluit(en) waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

(Vergunning)besluiten over het zonneveld en het hoogspanningsstation.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit categorie D9 Besluit m.e.r. (een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan). Daarom is een project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit(en)

Gemeenteraad en/of Burgemeester en wethouders gemeente Groningen.

Initiatiefnemer besluit(en)

Burgemeester en wethouders gemeente Groningen en TenneT en Enexis.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met 14 november 2022 heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3632](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

